

ŽUPAN
KLASA:
URBROJ:
Gospić,

Na temelju članka 71. Zakona o zaštiti životinja („Narodne novine“ broj 102/17 i 32/19), članka 19. i 84. Statuta Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 11/09, 13/09 – ispravak, 21/09, 9/10, 22/10 – pročišćeni tekst, 4/12 i 6/13- pročišćeni tekst, 2/18 i 3/18), na prijedlog Koordinacijske radne skupine za primjenu propisa iz područja zaštite životinja, dana _____2026. godine donosim

PROGRAM KONTROLE POPULACIJE NAPUŠTENIH PASA NA PODRUČJU LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Članak 1.

I. Uvod

Zakonom o zaštiti životinja („Narodne novine“ broj 102/17, 32/19) kao temeljnim propisom propisuju se odgovornosti i obveze fizičkih i pravnih osoba radi zaštite životinja što uključuje zaštitu njihovih života, zdravlje, dobrobit, način postupanja sa životinjama, uvjeti koji su potrebni za zaštitu životinja (pri držanju, uzgoju, izvođenju zahvata, usmrćivanju, prijevozu, korištenju u znanstvene svrhe, držanju u zoološkim vrtovima, prilikom prodaje, postupanje s napuštenim i izgubljenim životinjama inspeksijski nadzor i prekršajne odredbe i dr.).

Program kontrole populacije napuštenih pasa na području Ličko-senjske županije (u daljnjem tekstu: Program) se provodi s ciljem smanjivanja broja napuštenih pasa i odgovornog držanja pasa kao kućnih ljubimaca. Prilikom provođenja kontrole populacije pasa treba se osigurati dobrobit životinja i provoditi mjere kontrole populacije pasa bez uzrokovanja patnje životinjama.

Program se donosi prvenstveno sa svrhom utjecanja na uzroke problema i smanjenja nastanka populacije neželjenih, a zatim i napuštenih pasa, a za tu svrhu treba koristiti sve dostupne zakonske alate koji mogu pomoći ostvarenju svrhe Programa.

Glavni uzroci nastanka problema su: psi neoznačeni mikročipom i neprovedba kontrole razmnožavanja, odnosno konstantan nastanak neželjenih štenaca koji postaju napuštene životinje.

II. OPĆI CILJEVI PROGRAMA U ŽUPANIJI

Članak 2.

1. Smanjenje broja napuštenih pasa.
2. Smanjenje rizika od zoonoza (bjesnoća) i drugi opasnih čimbenika.

3. Promicanje udomljavanja napuštenih pasa.
4. Edukacija građana o odgovornom vlasništvu (skrbništvu) pasa.
5. Potpuna provedba kontrole mikročipiranja pasa.
6. Postizanje kontrole razmnožavanja svih pasa.

III. Mjere kontrole populacije napuštenih pasa

Članak. 3.

1. Poticanje zaštite životinja kroz edukaciju stanovništva o zaštiti i dobrobiti životinja sukladno članku 69. Zakona

Edukacija je jedan od najvažnijih elemenata sveobuhvatnog pristupa upravljanju populacije napuštenih pasa. Edukacija treba ići u pravcu poticanja odgovornog posjedovanja pasa što uključuje poticanje interakcije ljudi-životinje, registraciju i identifikaciju pasa, sprječavanje bolesti naročito bjesnoće i ehinokokoze, sprječavanje rizika za ljudsko zdravlje putem ugriza, uzrokovanje prometnih nesreća i rizika za druge pse, divlje životinje, domaće životinje i druge vrste kućnih ljubimaca, te kontrola razmnožavanja pasa koja je obavezna i predstavlja odgovornost posjednika pasa koji je dužan osigurati kontrolu razmnožavanja. U edukaciju je potrebno uključiti kinološke udruge, udruge za pse vodiče slijepih i slabovidnih osoba, udruge za školovanje i obuku pasa, vodiče službenih pasa vojske i policije.

Edukaciju treba provesti na način:

- redovito tiskanje i distribucija letaka po svim kućanstvima o zakonskim obavezama vlasnika, odnosno posjednika pasa,
- postavljanje jumbo i drugih plakata s upozorenjima i informiranjem o zakonskim obavezama vlasnika, odnosno posjednika pasa,
- javne medijske objave i oglasi o zakonskoj obavezi mikročipiranja pasa i o drugim obavezama vlasnika i posjednika pasa,
- suradnji sa školama i nevladinim organizacijama za zaštitu životinja te provođenje edukacija u osnovnim i srednjim školama,
- posjeta vrtićke i školske djece skloništu te posjet predstavnika skloništa vrtićima i školama,
- prisutnost lokalnog ili županijskog skloništa te pasa smještenih u skloništu na javnim događanjima, obilježavanjima datuma važnih lokalnoj zajednici, na priredbama, sajmovima i izložbama kako bi se povećala njihova vidljivost i građanstvo osvijestilo o postojanju problema napuštenih pasa,
- osiguravanje stalne informacijske službe (ili u suradnji s postojećim službama, kao npr. turističkim zajednicama) pri kojoj se građani mogu informirati o udomljavanju pasa, problematici napuštenih pasa te njihovoj zaštiti i dobrobiti.

2. Poticanje i promocija udomljavanja pasa i to kroz:

- medijske akcije koje pozivaju na udomljavanje pasa iz skloništa,
- postavljanje oglasa za udomljavanje pasa u lokalnim medijima,
- korištenje lokalnih medija (radiopostaja) za ustanovljavanje emisije o kućnim ljubimcima kroz koju bi se javnost lakše senzibilizirala za problematiku napuštenih pasa i pasa u skloništim (i općenito zaštitu životinja) te o odgovornom skrbništvu,
- postavljanje štandova lokalnog skloništa na svaki događaj koji lokalna zajednica organizira, u svrhu promocije pasa koji čekaju udomljavanje,

- isticanje prednosti udomljavanja pasa iz skloništa: cijepljen, mikročipiran i trajno steriliziran pas,
- poticanje volontiranja lokalnog stanovništva u skloništu,
- fluktuacija skloništa kroz oglašavanje životinja i poticanje u medijima, školama i na javnim događanjima udomljavanja umjesto kupnje,
- poticanje građana da se umjesto kupnje psa odluče za njegovo udomljenje – besplatno,
- kupnjom kod odgovornog i registriranog uzgajivača.

3. Sakupljanje i zbrinjavanje napuštenih pasa

Poslove skupljanja napuštenih pasa ili izgubljenih pasa organizira i financira jedinica lokalne samouprave.

Poticanje jedinica lokalne samouprave na izgradnju vlastita neprofitnog skloništa, koje može osnovati jedna ili više jedinica lokalne samouprave, dovodi do najpovoljnije opcije zbog lakše fluktuacije i udomljavanja pasa u njihovoj vlastitoj sredini te umanjivanja troškova koje lokalne zajednice kroz ugovore plaćaju koncesijskim skloništima.

Ugovori koji se sklapaju sa skloništem trebaju zahtijevati transparentnost, evidencije i kontrolu od strane lokalne zajednice.

Poticanje privremenih udomljenja umjesto smještanja pasa u sklonište tako da se pronađe smještaj za pse kod privremenih udomitelja, građana koji imaju uvjete i žele privremeno udomiteljstvo, provodi se sukladno članku 55. Zakona. Pas i dalje glasi na sklonište koje s privremenim udomiteljem sklapa poseban ugovor, a sklonište osigurava označavanje pasa i njihovu sterilizaciju, vodi propisane evidencije i oglašava pse u svrhu udomljavanja.

Program zbrinjavanja ozlijeđenih pasa propisan je člankom 7. stavak 2. Zakona.

4. Uklanjanje pristupa resursima (hrana i skrovište) u javnom prostoru

Kako bi se ograničilo lutanje, naročito u određenim područjima (npr. škole i javni parkovi) pristup resursima kao što je hrana treba biti ograničen, a to se može postići na slijedeći način:

- redovito uklanjanje smeća,
- ograđivanje lokacija za prikupljanje i odlaganje smeća,
- kontrola nad uklanjanjem lešina i iznutrica životinja,
- stavljanje kanti van dohvata životinja,
- edukacija,
- postavljanje novih kanti tamo gdje su oštećene ili nedostaju.

5. Donošenje općih akata jedinica lokalne samouprave sukladno članku 51. stavak 5. Zakona i njihova provedba

Sve jedinice lokalne samouprave s područja županije dužne su donijeti opći akt iz članka 51. stavak 5. Zakona, a one koje to još nisu učinile potiče se na zakonsku obavezu.

Jedinice lokalne samouprave trebaju iskoristiti sve mehanizme propisane Zakonom u svrhu sprečavanja nastanka napuštenih pasa i ugraditi ih u svoje odluke.

Jedinice lokalne samouprave imaju mogućnost pristupa podacima u Središnjem upisniku kućnih ljubimaca Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva kao i pristup bazi mikroćipiranih pasa Lysacan.

6. Kontrola i nadzor

Kontinuirano i efikasno provođenje nadzora nad provedbom propisa iz područja zaštite životinja od strane nadležnih tijela (upravni nadzor, inspekcijski nadzor i nadzor nad provedbom općih akata), naplata novčanih kazna te poduzimanje svih raspoloživih mjera da se sankcioniraju prekršaji, neophodna je mjera da bi se postigla dugoročna dobrobit za životinje.

Kontrola obaveznog cijepljenja pasa protiv zoonoze (bjesnoće) i drugih za zdravlje ljudi opasnih bolesti provodi se u suradnji s veterinarskom inspekcijom kao i druge kontrole koje su u nadležnosti veterinarske inspekcije i propisane Zakonom o zaštiti životinja i zakonom o veterinarstvu.

Kontinuiran nadzor provedbe označavanja pasa mikroćipiranjem primarno provode komunalni redari.

Kontrola razmnožavanja putem sterilizacije (trajna sterilizacija) uz odgovorno vlasništvo jedan je od glavnih rješavanja problema populacije napuštenih pasa.

Prema članku 52. Zakona kontrola razmnožavanja pasa je obveza i predstavlja odgovornost posjednika pasa.

Zakonom o zaštiti životinja u članku 62. st. 6. propisuje da jedinice lokalne samouprave mogu propisati trajnu sterilizaciju kao obvezan način kontrole razmnožavanja uz evidentirane izuzetke na koje se takva odredba neće odnositi (npr. psi s rodovnicom, službeni psi, psi za rehabilitaciju i slijepe osobe i sl., a koji su upisani pri nadležnom tijelu) kroz opći akt koji donose u svojoj nadležnosti.

Kontrola uzgajivača pasa, odnosno za svaki neregistrirani uzgoj namijenjen prodaji prijaviti veterinarskoj inspekciji.

Ukoliko se na nekom području pojavi veliki broj napuštenih pasa, sukladno čl. 52. st. 5. Zakona, ministar poljoprivrede može naredbom propisati način kontrole razmnožavanja. Županija i jedinice lokalne samouprave takve slučajeve dojavljuju nadležnom ministarstvu sa zahtjevom za izdavanjem naredbe i spremnosti za suradnju na rješavanju problema.

7. Sudionici u provedbi Programa

Za održivost i provedbu ovog Programa važna je usklađenost sa važećim propisima iz područja zaštite životinja na državnoj i lokalnoj razini, te efikasna primjena propisa putem savjeta, upozorenja, opomena.

U razvijanju i provođenju Programa surađuju nadležno Ministarstvo, veterinari, jedinice lokalne samouprave, posjednici pasa, udruge za zaštitu životinja, te sve organizacije i/ili pojedinci koji su zainteresirani doprinijeti zaštiti životinja.

Jedinice lokalne samouprave dužne su prema čl. 51., st. 5. Zakona donijeti Odluku o načinu i uvjetima držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama.

Jedinica regionalne samouprave u provođenju Programa surađuje s udrugama za zaštitu životinja, državnim tijelima nadležnima za poslove veterinarstva, veterinarskim organizacijama, vlasnicima i posjednicima pasa te drugim fizičkim i pravnim osobama.

Nevladine organizacije za zaštitu životinja s područja županije, u suradnji sa uredom nadležnim za komunalne poslove, svojim radom podižu svijest javnosti o odgovornom držanju pasa, kao i o nužnosti kontrole populacije napuštenih pasa.

Nadležna tijela iz područja veterinarstva provode mjere kontrole bjesnoće i nametničkih bolesti te informiraju vlasnike i posjednike pasa o njihovim zakonskim dužnostima u odnosu na pse.

Službe komunalnog redarstva koje provode opće akte jedinica lokalne samouprave imaju ulogu uočavanja zanemarivanja i napuštanja pasa te o tome obavještavaju nadležnu veterinarsku inspekciju.

Službe komunalnog redarstva provode kontrolu mikročipiranja pasa kako bi svi psi na njihovu području bili označeni mikročipom.

Posjednici i vlasnici pasa dužni su osigurati njihovo označavanje sukladno Zakonu o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13, 115/18 i 52/21) i Pravilniku o označavanju pasa (NN 72/10).

Posjednik ne smije napustiti psa sukladno čl. 6. Zakona.

Vlasnici i posjednici pasa dužni su kontrolirati razmnožavanje pasa u skladu sa Zakonom i općim aktom jedinica lokalne samouprave koje mogu propisati konkretan način kontrole razmnožavanja pasa, odnosno trajnu sterilizaciju, uz evidentirane izuzetke.

Članak 4.

Program se donosi za petogodišnje razdoblje, a sukladno članku 71. Zakona dostavlja se nadležnom Ministarstvu na procjenu.

Članak 5.

Ovaj Program stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Županijskom glasniku“.

Ž U P A N

Ernest Petry, mag. iur. univ. spec. oec.-MBA

